

GANDAHEIMUR TÓNLEIKARANS

KNAPPLIGA **FLOYGDUR** TÓK GANDAHEIMUR **TÓNLEIKARANS** SEG ÚT UM **BØGARÐARNAR**, OG SETTI **KÓS** ÚT Í STÓRU **VERÐ**. KNAPPLIGA VAR EITT **ÆTTARLIÐ** AV **TÓNLEIKARUM**, IÐ **SKOADI** VÍÐARI, ENN FØROYSKU **DANSIGÓLVINI** Í NIÐURSLITNUM **AVHALDSHÚSUM** ELLA **BYGDARHÚSUM**. HEVÐI **DIRVI**, OG ALS **IKKI** SÁ NAKRAR **FORDINGAR** Á VEGNUM

TÓNLEIKALIG TÍÐARGREIN

Dagfinn Olsen
dagfinn@sosialurin.fo

Blív vaksín! Soleiðis verður tikið til, og tað er júst tað, sum er hent við føroyskum tónleikarum, sum eru at finna í yngstu aldursbólkunum. Teir og tey hava tikið yvir, eru farin víðari. Heimurin liggur opin.

Fyri 20-25 og 30 árum síðani settu tónleikabólkar seg í skuld fyri nógvar hundrátúsund krónur fyri at keypa útgerð, so spælast kundi kring oyggjarnar. Yvir fjøll og firðir við ferju og bili hvørt vikuskifti. Kanska spurdist onkur útgáva burturúr, men vanliga fór manningin hvør til sítt, tá eini 5 ár vóru farin við ferðing og spæling í hvørjum króki í landinum, útgerðin goldin, og spæli- og ferðamøðin segði frá, eins og lívið kravdi meira og annað, enn at frítíðarítrivið fylti alla avlopstíð.

Knappliga hendi ymiskt, ið setti Føroyar á tónleikakortið.

Musikkskúlin aldi fram dugnaligar tónleikarar, eisini tekniskt, ið við kunneleika bygdu á tað undanfarna, djúpa tónleikaalskin, ið fólk ið í Føroyum hevur, og á siðaarvin.

Annað, ið hendi, var at heimurin gjørdist minni. Alnetið breyt niður mörk, og tók nærum burtur alla kenslu av fjarstøðu.

Heimurin var ein annar. Ungu listafólkini merktu nýggja lotið. Lótu seg lyfta og sveima í nýggja og lýggja alheims lotinum.

Ungu føroysku tónleikarnir hava, treyðugt so, útgávukonsertir í Føroyum, men líka vanligt er, at teir nú gera ferðir í Europa, tá teir lata eina útgávu úr hondum.

Mangt er broyt síðstu 15 – 20 árin. Til tað betra.

Vítt er nú til veggja í gandaheimi tónleikarans.

Í dag stendur neyvnan nakar mát við

at umrøða, ella gera stórvegis burturúr øllum teim føroysku útgávum, ið floyma á lítla føroyska marknaðin. Men tær eru tó í líka stóran mun ætlaðar, og í øllum færum egnaðar, til alheimsmarknaðin: Ein freistast at siga alnetið.

Tónleikur er ikki longur bert frítíðarítriv.

Vit eru nøkur, sum – hóast ung enn, minnast, tá flent varð í krókum eftir ungfolki, sum segði seg hava sum framtíðarætlan at gerast tónleikari burturav.

Tíbetur broytist tíðarandin og rúmligari gerst innangarðs, so hvørt sum tað eydnast onkrum av okkara at vísa sínar dygdir uttanfyri føroysku bøgardarnar, og venda heim við viðføri, ið er øllum til íblásturs.

Men føroyski fløgumeldurin hevur eisni tað við sær, at sumt dettur meira ella minni burtur ímillum. So stór er rúgván av øllum tí, sum kemur út. Og

tað er bert gleðiligt, um enn tað ger kappingina harðari.

Nógvar fløgur eru komnar síðstu 2 – 3 árin, sum kanska hava uppiborið meira umrøðu, enn rúm og tíð hefur verið til; kundi nevnt nýggjastu útgávuna hjá Guðruni Sólju, Hanusi, Lív, Stanley, Petur Háberg Jacobsen, Flamma og fleiri.

Ikki alt er tónleikur, ið so lætt finnur sær veg í útvarpsræsum.

Fari her heilt stutt at triva – meira ella minni tilvildarligt – í rúgvuna av tí, sum komið er út nokk so nýliga.

Ólavur Jacobsen

Ólavur Jacobsen, f. 1964, er gamaní ikki einasti klassiski gitarleikarin, ið vit hava í landinum, men helst var hann tann fyrsti, ella í øllum færum millum teir fyrstu.

Við ættini av Kamarinum í blóðinum, fekk hann íblástur frá leikandi pápanum,

leikti Ólavur frá barnsbeini country og rock. Chet Atkins og aðrir gjørdust síðani fyrmyndir, meðan Led Zeppelin, Beatles og Hendrix eisini gjørdust sítt. Men so hoyrði hann meistararan Segovia, og kann ein næstan siga, at restin er søga.

Leitaði sær klassiska gitarútbúgving í Keypmannahavn hjá Ingolfi Olsen og víðari í París.

Hann var ein av stovnarunum av bólkinum Aldubáran.

Fyri lítlum ári síðani gav hann út flögu, har hann spælir guitar. Kári Bæk, Sunleif Rasmussen og Kristian Blak hava skrivað Ólavi verk, men eisini eru verk grundað á William Heinesen og Jógvan Waagstein.

Onki at taka seg aftur í, at Ólavur meistarar klassiska gitarleikin, sum fáur. Og hoyrir ein so Ólav framføra á palli, so dugir hesin stillføri maðurin sum fáur, bæði at greiða frá, hugtaka, og við spæli sínum at rúnarbinda fjøldina.

Ólavur arbeidir við nýggjari útgávu, frættist. Ólavur, og flögan Awake my soul and Sound your Strings, er óivað millum útgávnar seinnu tíðina, sum ikki eru mest havdar á lofti. Men tó er ein fjøld, ið tekur hetta til sín, og hinvegin er gleðiligt, at í útlondum hevur útgávan fingið mong rósandi orð, og vert er avgjørt at kunna seg um, hvat útlendskir ummælarar hava at siga um Ólav Jacobsen, tí tað eru stór og vøkur orð.

MonkeyRat

Í fjør kom onnur flögan við MonkeyRat, sum føroyski Arnold Ludvig og canadiska Anna Iachino standa á odda fyri. Heimstað hava tey í Keypmannahavn, men vitja nógv í Føroyum, her tey eisini hava búð og spælt.

Fyrsta útgáva teirra, fekk góða undirtøku í Føroyum, og lá væl á føroysku listunum, t.d. 15 teim Bestu. Hendan seinna, nevnd Sunshine, er sama